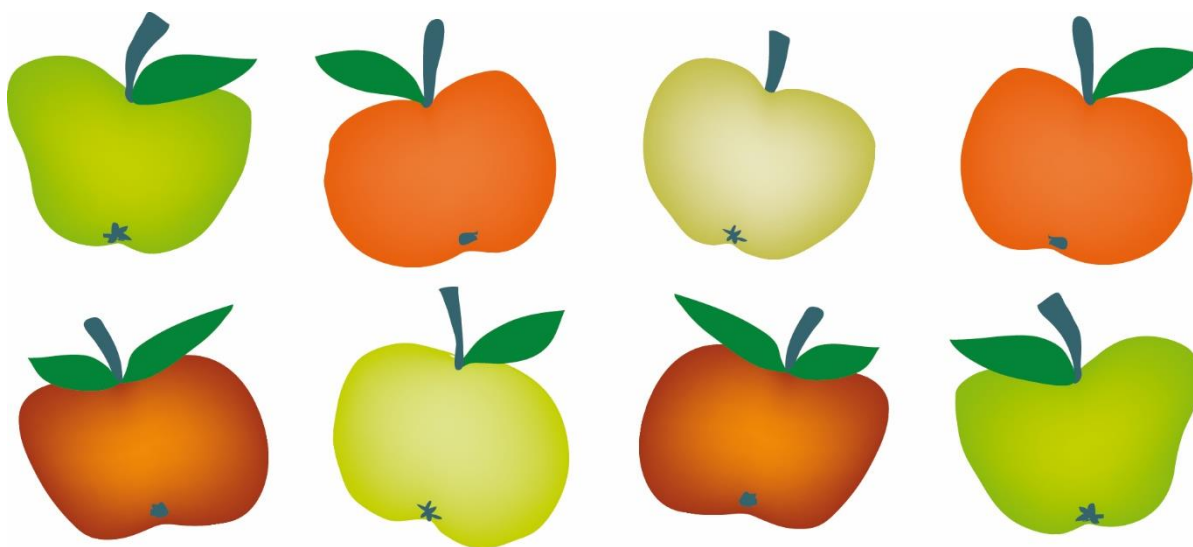

Exempel från: Håll Sverige Rent

Äppeltestet

*Vad är egentligen ett fint äpple och vilket äpple är bäst för miljön?
I den här uppgiften får ni smaka, testa och diskutera.*

Gör så här

Förberedelser

Gör en äppelutställning med flera olika äpplen. Varje äpple ska ha en skylt som visar vilken sort det är, vad de kostar (styckpris eller pris/kg) och om de är ekologiska eller inte. Utställningen kan ni göra tillsammans i klassen. Läraren förbereder sedan smakprov av varje sort. Det blir extra spännande om smakprovingen sker utan att eleverna vet vilket äpple som är på vilken tallrik. Då blir det bara smaken som avgör. Ge varje smakprovstallrik ett nummer så blir det lätt när ni ska avslöja vilket äpple som är vilket.

Test 1:

Vad smakar de? Syrligt eller sött? Vilka är godast? Smaken är oftast olika. Använd gärna tabellen i elevblad 1. Låt eleverna rösta på sin favorit (anonymt såklart). Vilka äpplen fick flest röster? Avslöja sedan vilket äpple som var vilket och skriv upp antal röster i äppelutställningen. Då kan ni också notera hur äpplena ser ut. Fina äpplen från trädgården ratas lätt för att de har prickar men hur smakar de? Syns prickarna ens under skalet? Tänk på att smaken påverkas av sort men också av hur moget äpplet är.

HÅLL SVERIGE RENTS EXEMPELSAMLING

Att diskutera och fundera på:

Ekologiska äpplen: Vissa äpplen är KRAV-märkta. Vad betyder det? Vad skiljer en ekologisk äppelodling från en icke ekologisk? Går det att känna skillnad på smaken tror ni? Om ni har två äpplen av samma sort – där ett är ekologiskt och ett icke ekologiskt så kan det vara roligt att göra ett blindtest mellan dessa.

Transport: Vissa äpplen kommer från länder långt bort. Leta upp länderna på en karta. Hur har äpplena kommit hit? Är det bra eller dåligt att frukt reser långt? Går det att odla äpplen året om i Sverige? Sätt upp kartan vid äppelutställningen.

Miljövänligaste äpplet: Diskutera och fundera på vilket äpple som är bäst för miljön? Det finns inget rätt svar här eftersom de alla kan vara bra på olika sätt. Samtalet är det viktiga!

Priset: Titta också på priset. Vilka kostar mest? Kan ni se något samband? Är de som är bättre för miljön dyrare? Är det så att de som rest längst är dyrast? Är de godaste äpplena dyrast? Varför tror ni att priset är olika för olika äpplen? Passa gärna på att arbeta med problemlösning kopplat till detta. Hur många äpplen får ni för 50 kr eller hur många äpplen är egentligen 1 kg?

Test 2:

Nu när ni har er äppelutställning kan ni passa på att göra en till undersökning.

- Hur länge håller ett äpple i rumstemperatur?
- Är det olika för olika äppelsorter?

För att undersökningen ska bli så vetenskaplig som möjlig så är det viktigt att alla äpplen har samma förhållanden. Om ett äpple ligger i solen och ett i skuggan så kommer det att påverka resultatet. Försök att placera alla så lika som möjligt och inte allt för nära varandra. Kolla också så att inget äpple är skadat från början. Gör testet under tre veckor och låt eleverna med jämna mellanrum notera hur äpplet ser ut och sen diskutera resultatet (se elevblad 2 och 3).

Ekologiskt: På ekologiska odlingar används inte konstgödsel och kemiska bekämpningsmedel.

Odlaren använder sig i stället av naturgödsel, daggmaskar och mikroorganismer samt skadedjurens naturliga fiender.

Här kan du som lärare hitta information om olika miljömärkningar och ekologisk mat.

- hallakonsument.se
- livsmedelsverket.se
- krav.se
- ec.europa.eu/agriculture/organic

I samarbete med:

Besök www.hsr.se/exempelsamling för fler inspirerande exempel!

Äppeltest 1

Hur smakar olika äpplen? Vilket tycker du är godast?

Smaka och fyll i tabellen

Smaka på äpplena och försök att beskriva smaken i tabellen. Ge även äpplena smakbetyg (10 = superdupergott). Försök att välja ut din egen smakfavorit? När ni smakat klart avslöjar läraren vilket äpple som var vilket. Fyll då i resten av tabellen (hur äpplet ser ut).

Äpple	Beskriv smaken här	Smakbetyg 1-10	Hur ser äpplet ut (fyll i när ni fått se hur äpplet se ut)
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			

Frågor att fundera på: Vad är egentligen ett fint äpple? Gör det något med lite prickar på skalet? Är det finaste äpplet alltid godast? Kan det vara så att ett prickigt äpple från någons trädgård egentligen är det finaste? Hur tänker ni?

Äppeltest 2

Vilka äpplen håller längst? Är det stor skillnad?

Undersök och anteckna hur äpplena förändras

Undersök äpplena i tre veckor (titta ca två gånger i veckan). Beskriv eller visa med en smiley hur äpplet känns och ser ut.

Äpple	Efter ___ dagar	Efter ___ dagar	Efter ___ dagar	Efter ___ dagar	Efter ___ dagar	Efter ___ dagar
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

